

O ponovnoj uporabi informacija

Ponovna uporaba znači uporabu informacija tijela javne vlasti od strane fizičkih ili pravnih osoba, u komercijalnu ili nekomercijalnu svrhu različitu od izvorne svrhe za koju su informacije nastale, a koja se ostvaruje u okviru zakonom ili drugim propisom određenog djelokruga ili posla koji se uobičajeno smatra javnim poslom.

Razmjena informacija između tijela javne vlasti radi obavljanja poslova iz njihova djelokruga ne predstavlja ponovnu uporabu.

Svaki korisnik ima pravo na ponovnu uporabu informacija u komercijalne ili nekomercijalne svrhe, u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

U svrhu ponovne uporabe tijela javne vlasti nemaju obvezu informaciju izraditi, prilagođavati ili izdvajati dijelove informacija ako to zahtijeva nerazmjern utrošak vremena ili sredstava, niti se od tijela javne vlasti može zahtijevati da nastavi ažurirati, nadograđivati i pohranjivati informacije u svrhu ponovne uporabe.

Na primjer privatne ili pravne osobe mogu ponovno koristiti informacije dostupne u javnim bazama podataka kako bi izradile elektroničke proizvode koji će kasnije biti prodani kupcima – primjerice kombiniranjem različitih baza podataka o vremenskim statistikama i urbanom razvoju, neko trgovačko društvo može sačiniti program koji izračunava ekološke rizike koji postoje u pojedinim područjima.

Ako bi se takav program naplaćivao korisnicima, tada se radi o ponovnoj uporabi informacija u komercijalne svrhe, u protivnom (ako se radi o besplatnoj uporabi) riječ je o ponovnoj uporabi informacija u nekomercijalne svrhe.

Zakon o pravu na pristup informacijama, Glava VI

VI. PONOVNA UPORABA INFORMACIJA

Pravo na ponovnu uporabu informacija

Članak 27.

(1) Svaki korisnik ima pravo na ponovnu uporabu informacija u komercijalne ili nekomercijalne svrhe, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) U svrhu ponovne uporabe tijela javne vlasti nemaju obvezu informaciju izraditi, prilagođavati ili izdvajati dijelove informacija ako to zahtijeva nerazmjern utrošak vremena ili sredstava, niti se od tijela javne vlasti može zahtijevati da nastavi ažurirati, nadograđivati i pohranjivati informacije u svrhu ponovne uporabe.

(3) Na pitanja koja nisu posebno uređena ovom glavom primjenjuju se na odgovarajući način ostale odredbe ovoga Zakona.

Praktična rješenja za ponovnu uporabu informacija

Članak 28.

(1) U svrhu poticanja i olakšavanja ponovne uporabe informacija tijela javne vlasti dužna su na lako pretraživ način objaviti informacije dostupne za ponovnu uporabu, zajedno s metapodacima, u strojno čitljivom i otvorenom obliku, u skladu s otvorenim standardima.

(2) Preko portala otvorenih podataka koji vodi i održava Digitalni informacijsko-dokumentacijski ured Vlade Republike Hrvatske osigurava se popis informacija dostupnih za ponovnu uporabu zajedno s metapodacima, koji su objavljeni u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka ne isključuje uspostavljanje i održavanje posebnih portala kojima se omogućava ponovna uporaba posebnih vrsta informacija, osobito kada se radi o knjižnicama, muzejima i arhivima.

(4) U svrhu poticanja i olakšavanja ponovne uporabe informacija knjižnice, uključujući knjižnice ustanova visokog obrazovanja, muzeji i arhivi dužni su na način propisan u stavku 1. ovog članka objaviti informacije na kojima imaju prava intelektualnog vlasništva.

(5) Kada je to moguće i prikladno, omogućit će se međujezično traženje dokumenata

Zahtjev za ponovnu uporabu informacija

Članak 29.

(1) U zahtjevu za ponovnu uporabu informacija podnositelj zahtjeva mora, osim podataka iz članka 18. stavka 3. ovoga Zakona, navesti informacije koje želi ponovno upotrijebiti, oblik i način na koji želi primiti sadržaj traženih informacija, kao i svrhu korištenja informacija (komercijalna ili nekomercijalna svrha).

(2) Tijelo javne vlasti odlučit će o zahtjevu za ponovnu uporabu informacija rješenjem u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva. Rješenje obvezno sadrži vrstu dozvole kojom se utvrđuju uvjeti uporabe te visinu i način izračuna troškova.

(3) Tijelo javne vlasti postupat će po zahtjevu za ponovnu uporabu informacija putem sredstava elektroničke komunikacije, kad god je to moguće i prikladno

Članak 30.

(1) Tijelo javne vlasti rješenjem će odbiti zahtjev za ponovnu uporabu informacija ako se zahtjev odnosi na:

1. informacije iz članka 15. stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona,
2. povjerljive statističke informacije, sukladno zakonu,
3. informacije za koje korisnik treba dokazati postojanje pravnog interesa,
4. dijelove informacije koji sadrže samo logotipe, grbove ili oznake,
5. informacije koje su u posjedu tijela koja pružaju javne usluge radija, televizije i elektroničkih medija,
6. informacije koje su u posjedu obrazovnih i znanstvenoistraživačkih ustanova, uključujući organizacije osnovane u svrhu prijenosa rezultata istraživanja, škole i ustanove visokog obrazovanja, osim knjižnica ustanova visokog obrazovanja,
7. informacije koje posjeduju ustanove u kulturi, osim knjižnica, muzeja i arhiva,
8. informacije koje se ne prikupljaju u svrhu obavljanja javnog posla.

(2) Protiv rješenja o ponovnoj uporabi informacija može se izjaviti žalba Povjereniku u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Protiv rješenja Povjerenika žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

(3) Ako tijelo javne vlasti odbije zahtjev za ponovnu uporabu zbog zaštite prava intelektualnog vlasništva, dužno je obavijestiti podnositelja o nositelju prava intelektualnog vlasništva, ako je poznat, odnosno o nositelju licencije od kojeg je tijelo javne vlasti dobilo odnosnu informaciju.

Uvjeti za ponovnu uporabu informacija

Članak 31.

(1) Tijelo javne vlasti korisniku daje podatke za ponovnu uporabu bez ograničenja, za slobodnu uporabu i u otvorenom formatu.

(2) U opravdanim slučajevima tijelo javne vlasti može odrediti uvjete za ponovnu uporabu. U slučaju određivanja uvjeta za ponovnu uporabu njihov sadržaj i primjena ne smiju neopravdano ograničavati mogućnost ponovne uporabe, niti se smiju koristiti kako bi se ograničilo tržišno natjecanje.

(3) Uvjeti za ponovnu uporabu informacija ne smiju biti diskriminirajući za iste ili slične vrste informacija, odnosno za komercijalnu ili nekomercijalnu uporabu.

(4) Na tijelo javne vlasti koje ponovno koristi svoje informacije kao osnovu za komercijalne aktivnosti koje ne spadaju u djelokrug njegovih javnih poslova primjenjuju se isti uvjeti kao za druge korisnike.

(5) Vrste i sadržaj dozvola kojima se utvrđuju uvjeti ponovne uporabe, u skladu sa standardnim otvorenim dozvolama, pravilnikom uređuje ministar nadležan za poslove uprave.

(6) Tijelo javne vlasti dužno je na svojoj internetskoj stranici objaviti dozvole kojima se određuju uvjeti ponovne uporabe ili poveznice na takve dozvole, u skladu sa standardnim otvorenim dozvolama.

Naknada za ponovnu uporabu informacija

Članak 32.

(1) Tijelo javne vlasti ne naplaćuje naknadu za ponovnu uporabu informacija kad informacije objavljuje na službenim internetskim stranicama.

(2) Tijelo javne vlasti može korisniku naplatiti stvarne materijalne troškove ponovne uporabe informacija nastale zbog reprodukcije, davanja na uporabu i dostave informacija, u skladu s kriterijima iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Iznimno, tijelo javne vlasti može korisniku naplatiti troškove uz troškove iz stavka 2. ovoga članka ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

1. tijelo javne vlasti pretežito se financira iz vlastitih prihoda ili
2. korisnik zahtijeva informacije kojima tijelo javne vlasti osigurava odgovarajuće prihode kojim pokriva troškove njihova prikupljanja, izrade, reprodukcije i objave.

(4) U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka tijelo javne vlasti odredit će naknadu za ponovnu uporabu u skladu s objektivnim, jasnim i provjerljivim kriterijima za izračun troškova ponovne uporabe informacija koje utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske. Troškovi se izračunavaju u skladu s računovodstvenim pravilima koja se primjenjuju na dotična tijela javne vlasti.

(5) Ukupan godišnji prihod tijela javne vlasti iz stavka 3. ovoga članka ostvaren po osnovi naknade troškova temeljem stavka 4. ovoga članka ne smije prelaziti troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije i pružanja informacije, uključujući razuman povrat ulaganja. Tijelo javne vlasti dužno je revidirati način izračuna naknade troškova na godišnjoj razini.

(6) Tijela javne vlasti dužna su na svojim internetskim stranicama informirati korisnike o kriterijima za naplatu troškova iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona, kriterijima i načinu izračuna troškova iz stavka 4. ovoga članka te o stvarno naplaćenom iznosu troškova ponovne uporabe informacija na godišnjoj razini.

Naknada za ponovnu uporabu informacija knjižnica, muzeja i arhiva

Članak 33.

(1) Knjižnice, uključujući knjižnice ustanova visokog obrazovanja, muzeji i arhivi mogu korisniku naplatiti trošak uz trošak iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona u skladu s objektivnim, jasnim i provjerljivim kriterijima za izračun troškova ponovne uporabe informacija. Troškovi se izračunavaju u skladu s računovodstvenim pravilima koja se primjenjuju na dotična tijela javne vlasti.

(2) Ukupni godišnji prihod knjižnica, uključujući knjižnice ustanova visokog obrazovanja, muzeja i arhiva ostvaren po osnovi naknade troškova temeljem stavka 1. ovoga članka ne smije prelaziti troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije, širenja, očuvanja i prava na otpis, uključujući razuman povrat ulaganja. Tijelo javne vlasti dužno je revidirati način izračuna naknade troškova na godišnjoj razini.

(3) Knjižnice, uključujući knjižnice ustanova visokog obrazovanja, muzeji i arhivi dužni su na svojim internetskim stranicama informirati korisnike o kriterijima za naplatu troškova iz članka 19. stavka 3. ovoga Zakona i kriterijima o načinu izračuna troškova iz stavka 1. ovoga članka te o stvarno naplaćenom iznosu troškova ponovne uporabe informacija na godišnjoj razini.

Zabrana diskriminacije i isključiva prava

Članak 34.

(1) Ponovna uporaba informacija dopuštena je i dostupna svim podnositeljima zahtjeva uz istu naknadu i pod istim uvjetima. Broj podnositelja zahtjeva kojima tijelo odobrava pravo na ponovnu uporabu informacija nije ograničen. Tijelo ne može ugovorom ili drugim sporazumom ili odlukom odobriti podnositelju zahtjeva takvu ponovnu uporabu informacija koja bi spriječila ponovnu uporabu tih informacija od strane drugih korisnika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, tijelo javne vlasti može odobriti isključivo pravo na ponovnu uporabu informacija ako je to prijeko potrebno za pružanje javne usluge ili drugih usluga u javnom interesu. Opravdanost razloga za odobrenje takvog isključivog prava podliježe redovitoj provjeri Povjerenika i provjerava se najmanje svake tri godine, osim kad se radi o digitalizaciji informacija u području kulture.

(3) Povjerenik vodi javno dostupnu evidenciju o svim odobrenim isključivim pravima. Odluke ili ugovori kojima se odobrava isključivo pravo na ponovnu uporabu informacija dostavljaju se Povjereniku u roku od 15 dana od dana donošenja, odnosno sklapanja ugovora.

(4) Kada se isključivo pravo na ponovnu uporabu povjerava u svrhu digitalizacije informacija u području kulture, vrijeme na koje se sklapa ugovor u pravilu ne smije prijeći 10 godina. Ako se ugovor sklapa na vrijeme dulje od 10 godina, opravdanost razloga za dodjelu isključivog prava i produljenje vremenskog važenja ugovora Povjerenik razmatra u jedanaestoj godini te zatim svakih sedam godina.

(5) U slučaju isključivog prava iz stavka 4. ovoga članka ugovorom se obvezno mora predvidjeti osiguravanje besplatnog primjerka digitaliziranih informacija iz područja kulture, a koji je dostupan za ponovnu uporabu nakon isteka vremena na koje je dodijeljeno isključivo pravo.

(6) Važeći ugovori i odluke o isključivim pravima, osim ako se odnose na digitalizaciju informacija u području kulture, moraju se objaviti na internetskim stranicama tijela javne vlasti po stupanju na snagu ovoga Zakona.

(7) Sadržaj i način vođenja evidencije isključivih prava za ponovnu uporabu iz stavka 4. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za poslove uprave.